Ecologisch nader onderzoek + broedvogelinventarisatie Schutterij Sint Andreas te Velden (Gemeente Venlo)

Antea Group

Understanding today.
Improving tomorrow.

projectnummer 0501054.100
revisie 01
14 juli 2026

www.anteagroup.nl

Ecologisch nader onderzoek + broedvogelinventarisatie Schutterij Sint Andreas te Velden

projectnummer 0501054.100
revisie 01
14 juli 2026

Auteur(s)

Gecontroleerd

datum	beschrijving
14 juli 2026	definitief

Inhoudsopgave

1. Inleiding 4
1.1 Aanleiding 4
1.2 Huidige situatie 6
1.3 Planvoornemen 6
1.4 Doel 7
1.5 Leeswijzer 7

2. Methoden 8
2.1 Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten 8
2.2 Broedvogelinventarisatie 9
2.3 Overzicht inventarisatiemomenten 10

3. Resultaten en effectbeoordeling 11
3.1 Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten 11
3.2 Overige soort 11
3.3 Broedvogelinventarisatie 12

4. Conclusie en vervolgstappen 15
4.1 Nader onderzoek -> vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (boombroedend) 15
4.2 Broedvogelinventarisatie 16

Literatuurlijst 17

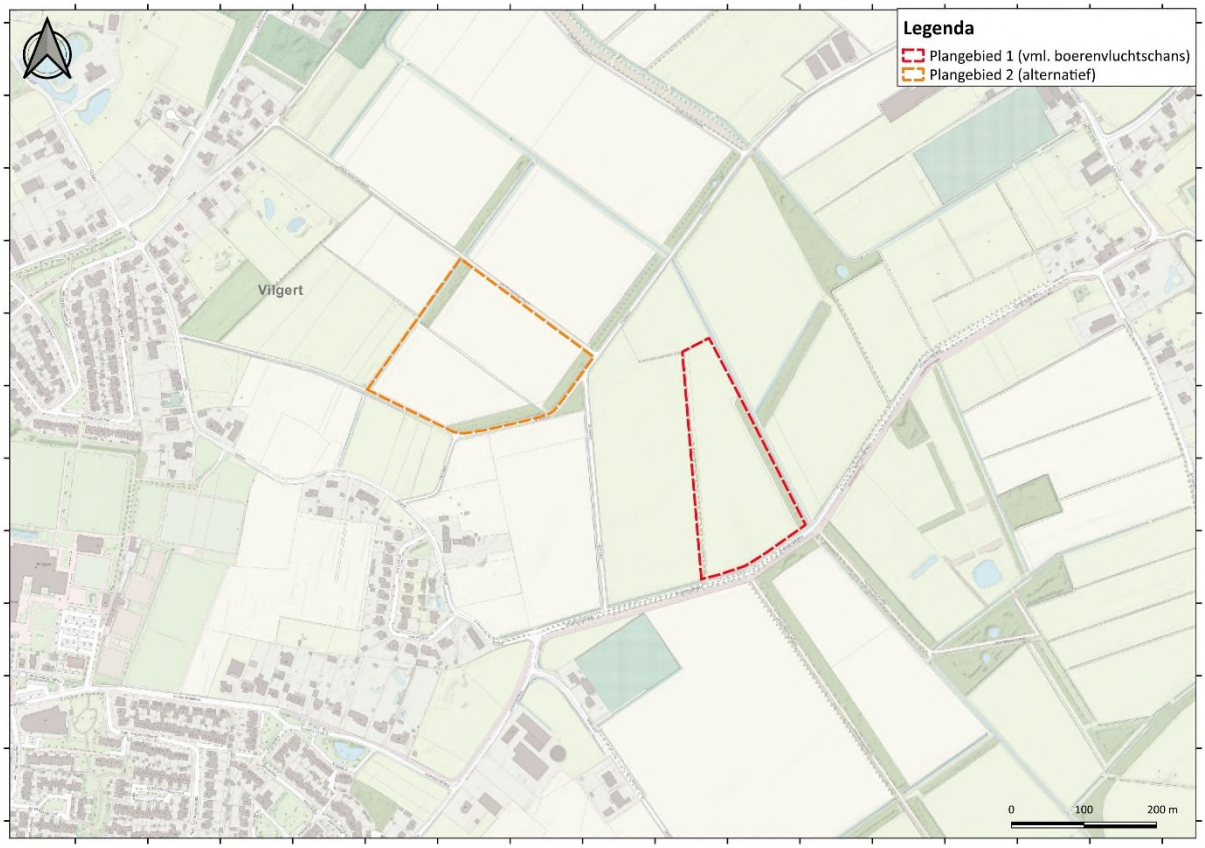
Bijlage 1 Wettelijk kader 19

1. Inleiding

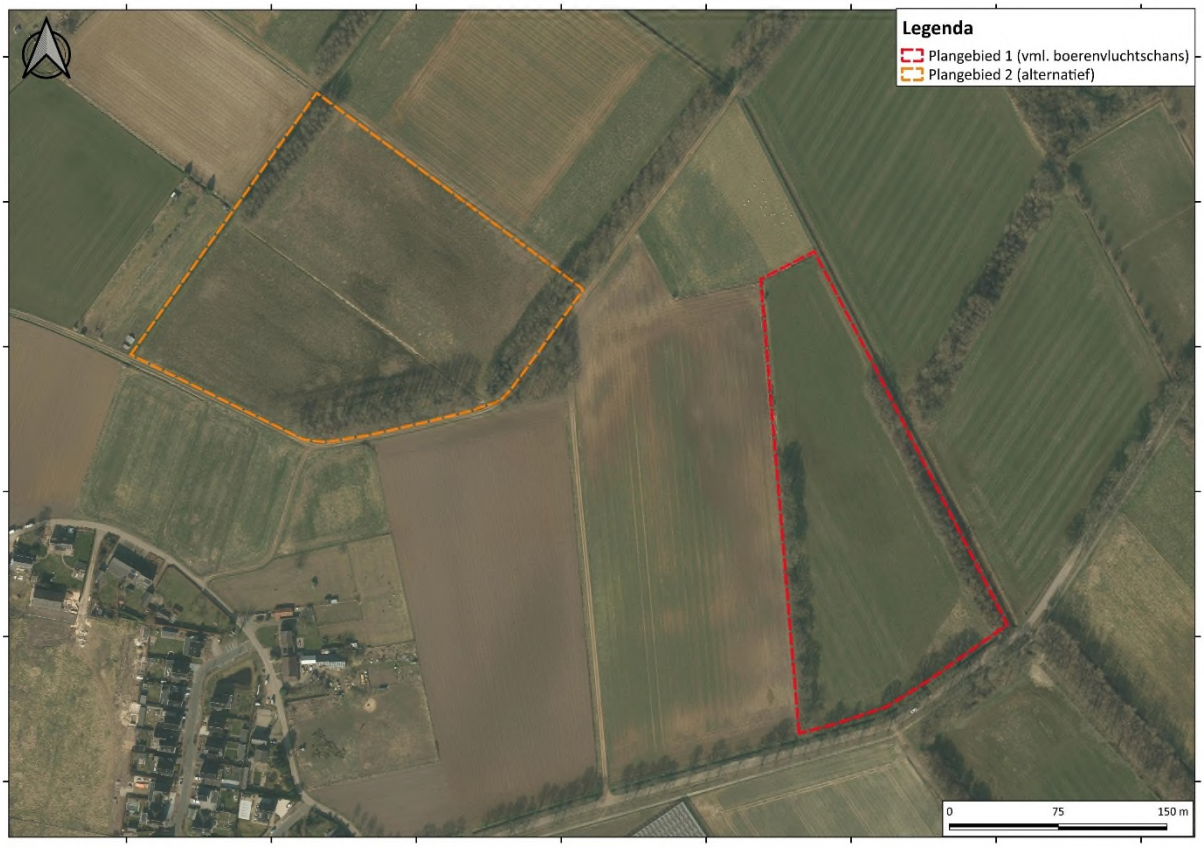
1.1 Aanleiding

De heropgerichte schutterij Sint Andreas Velden is op zoek naar een geschikte locatie voor een oefenterrein in het buitengebied binnen de gemeente Venlo. De gemeente heeft hiervoor een beoogd en een alternatief plangebied aangewezen in diens buitengebied ter verkenning. Beide plangebieden bevinden zich in het buitengebied ten noordoosten van Velden (Gemeente Venlo, Provincie Limburg). Het beoogde plangebied heeft een grootte van circa 3 hectare, is in eigendom van Stichting het Limburgs Landschap en verpacht aan een agrariër (kadastraal perceel ACN00L92). Als alternatief heeft de gemeente een tweede perceel op het oog dat in het buitengebied ligt, waarbij geen sprake is van een reconstructie van een boerenvluchtschans, maar hooguit van een landschappelijke inpassing. Het perceel is in eigendom van gemeente Venlo en verpacht aan een agrariër (kadastraal perceel ACN00L13). Het alternatieve plangebied heeft een grootte van circa 4,2 hectare.

In de figuren 1.1 en 1.2 is de ligging van het beoogde en alternatieve plangebied globaal en gedetailleerd weergegeven.



Figuur 1.1. Globale ligging van het beoogde en alternatief plangebied ten opzichte van de omgeving. Kaart gemaakt met QGIS.



Figuur 1.2. Gedetailleerde ligging van het beoogde plangebied (incl. alternatief plangebied) ten opzichte van de omgeving. Kaart gemaakt met QGIS.

Bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met beschermde plant- en diersoorten. Er dient onderzocht te worden of de geplande ingrepen effect hebben op beschermde soorten. Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige beschermde natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties.

In verband met de nabije ligging van NNL-gebied en de mogelijk toekomstige verstoring door menselijke aanwezigheid inclusief schietactiviteiten heeft gemeente Venlo opdracht gegeven zowel een 1) natuurtoets (Antea Group, juni 2026) als een 2) broedvogelinventarisatie (cf. BMP-methode, Vergeer et al. 2016) uit te voeren voor beide plangebieden.

Tijdens het terreinbezoek voor de natuurtoets zijn 6 geschikte nesten aangetroffen in de houtsingels aan de randen (incl. één nest nabij beoogd plangebied) die geschikt kunnen zijn als jaarrond beschermd nest voor de boombroedende soorten boomvalk, ransuil en sperwer).

Deze soorten zijn beschermd in het kader van de Omgevingswet (Ow) en staan vermeld in Vogels artikel 11.37 Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), streng beschermde soorten artikel 11.46 Bal en andere soorten artikel 11.54 Bal, bijlage IX onderdeel A. Wanneer vaste verblijfplaatsen en/of essentiële leefgebieden van beschermde soorten aangetast worden, is dit in strijd met de verbodsbepalingen onder de Ow. Om te bepalen of vaste rust- en verblijfplaatsen dan wel essentiële leefgebieden van bovenstaande soorten daadwerkelijk aanwezig zijn, is nader onderzoek uitgevoerd. In voorliggende rapportage zijn de uitvoering en resultaten van het nader onderzoek naar bovengenoemde soort(groep)en beschreven. Indien beschermde soorten zijn waargenomen, wordt in de effectbeoordeling ingegaan op mogelijke effecten op deze soorten als gevolg van het voornemen. In verband met de benodigde broedvogelinventarisatie was het mogelijk de veldbezoeken voor het nader onderzoek te combineren. Beide onderzoeken zullen separaat in deze rapportage worden uiteengezet.

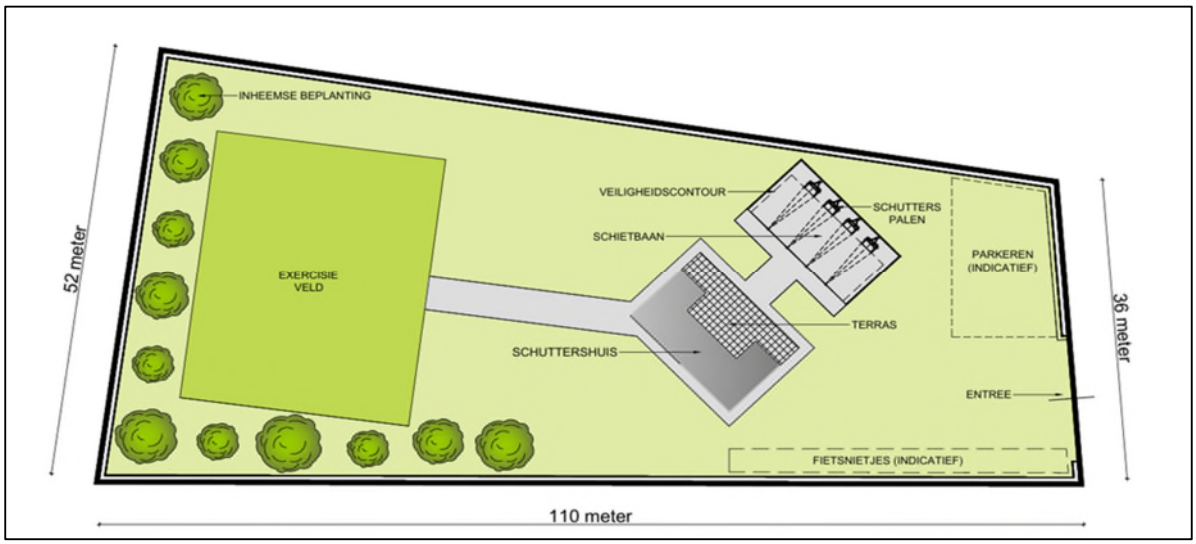
1.2 Huidige situatie

Het beoogde plangebied 1) betreft een voormalige, middeleeuwse boerenvluchtschans. Een reconstructie van de voormalige omheining van de schans biedt een geschikte omkadering voor de schutterij. Het beoogde plangebied heeft een grootte van circa 3 hectare, is in eigendom van gemeente Venlo en verpacht aan een agrariër.

Als alternatief heeft de gemeente een tweede perceel op het oog dat in het buitengebied ligt, waarbij geen sprake is van een reconstructie van een boerenvluchtschans, maar hooguit van een landschappelijke inpassing. Het perceel is in eigendom van gemeente Venlo en verpacht aan een agrariër. Het alternatieve plangebied heeft een grootte van circa 4,2 hectare.

1.3 Planvoornemen

In figuur 1.3 is het impressieontwerp afgebeeld van het beoogde plangebied. De start en de duur van de werkzaamheden zijn nog onbekend.



Figuur 1.3. Impressie ontwerp beoogd plangebied (voormalige boerenschans). Bron: Gemeente Venlo, 2025.

De volgende activiteiten vinden plaats als gevolg van het planvoornemen die een effect kunnen hebben op (het leefgebied van) (beschermde) soorten en beschermde gebieden:

- Er gaan machinale graafwerkzaamheden plaatsvinden;
- Er gaan bouwwerkzaamheden plaatsvinden (*aanlegfase*). Er zal onder andere een schuttershuis incl. terras, een schietbaan (schietrichting in noordoostelijke richting) en een parkeergelegenheid worden gerealiseerd;
- Er zal plaatselijk grasland worden verwijderd. Bomen en/of struiken worden niet verwijderd of gekapt;
- De rand van het plangebied wordt opgehoogd met een grondwal (2 meter hoog), hoog opgaande beplanting wordt gerealiseerd en aan de buitenzijde van het plangebied zal - waar nodig - een gracht worden gegraven;
- Binnen het beoogde plangebied zal gedurende de periode april-september een hogere mate aan menselijke aanwezigheid zijn inclusief schietactiviteiten (*gebruiksfase*). Belangrijke randvoorwaarde is dat het minimaal 10 graden Celsius is. Globaal tussen oktober/november en maart wordt niet geschoten.

Tijdens zowel de aanleg- en gebruiksfase zal sprake zijn van geluid- en optische verstoring. Tijdens de gebruiksfase zal naar verwachting tweemaal in de week (2 uur per sessie; 18:00-20:00) een toename zijn van geluid- en optische verstoring, met name wanneer men daadwerkelijk gaat schieten (bron: Schutterij Schandeloseweg te Velden - Onderzoek geluid in de omgeving, Peutz, Rapportnummer J 651-2-RA, d.d. 16 april

2026). Van lichtverstoring zal geen sprake zijn, indien tijdens de aanlegfase enkel overdag wordt gewerkt. De schutterij zal tijdens de gebruiksfase geen kunstmatig licht gebruiken.

1.4 Doel

Het doel van voorliggende rapportage is 1) het inzichtelijk maken van de resultaten van het nader onderzoek naar soorten (vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten) en of er sprake is van handelingen als gevolg van het voornemen die in strijd zijn met de wet, wat de consequenties hiervan zijn en of er een noodzaak is tot het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit. 2) Aanvullend doel van voorliggende rapportage het inzichtelijk te maken van de aanwezige broedvogelterritoria binnen beide plangebieden.

1.5 Leeswijzer

Het rapport is als volgt opgezet:

- Hoofdstuk 2 bevat een beschrijving van de gehanteerde methodieken (NO+broedvogelinventarisatie), inclusief een overzicht van de veldbezoeken;
- Hoofdstuk 3 beschrijft de resultaten en de toetsing van de resultaten ten aanzien van de Ow;
- Hoofdstuk 4 bevat de conclusies en een advies over de te nemen vervolgstappen.

In bijlage 1 wordt het wettelijk kader beschreven.

2. Methoden

In dit hoofdstuk wordt de methodiek beschreven die gehanteerd is tijdens de inventarisaties om de aanwezigheid van beschermde soorten vast te stellen. Paragrafen 2.1 bevat een beschrijving van de methode van de soortgroep voor het nader onderzoek. Paragraaf 2.2 bevat een beschrijving met de methode voor de broedvogelinventarisatie. In paragraaf 2.3 staat een overzicht van de inventarisatiemomenten.

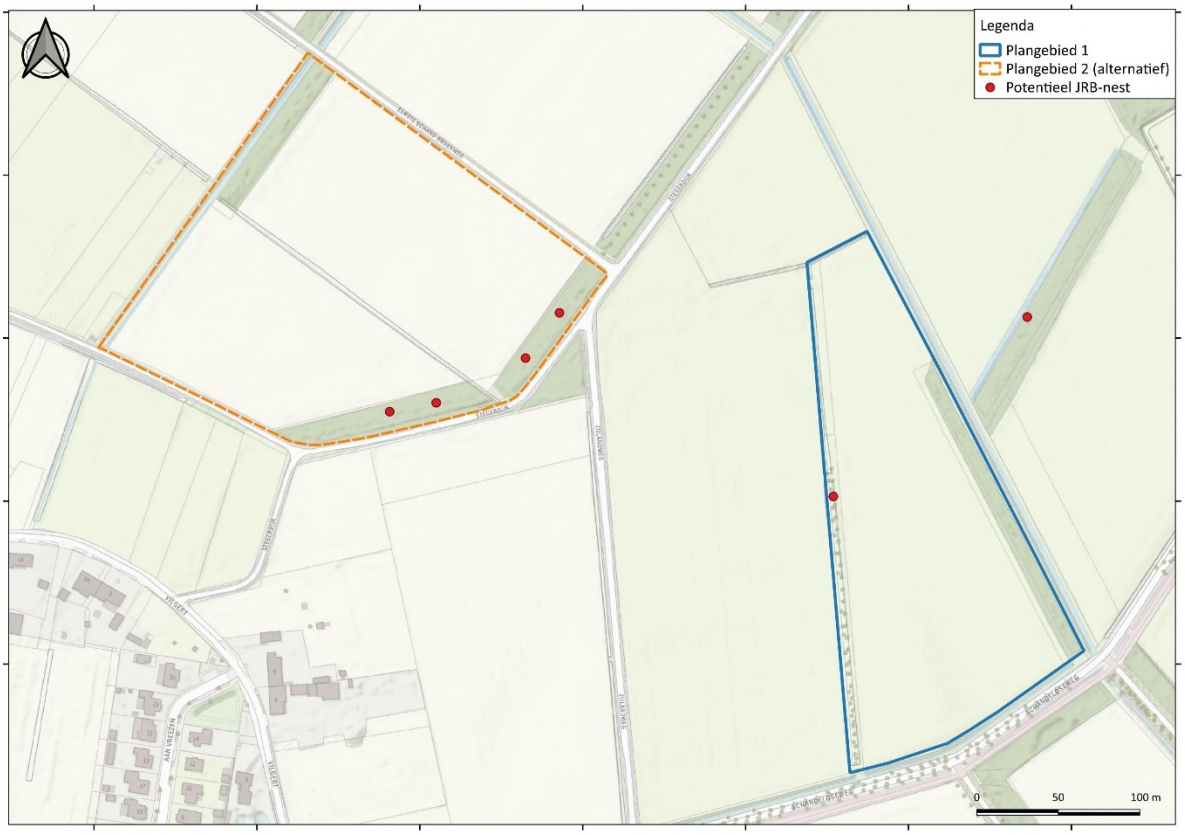
2.1 Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten

Boombroedende soorten

Boomvalk, ransuil en sperwer
Tijdens het terreinbezoek voor de natuurtoets (d.d. 29 maart 2026) zijn zes nesten aangetroffen dat op basis van de textuur en grootte kan toebehoren aan een boombroedende soort met een jaarrond beschermd nest (categorie 1, provincie Limburg): boomvalk, ransuil en sperwer. In het beoogde plangebied is één nest in de westelijke bomenrij (zomereik) c.q. groenstrook waargenomen en de ander op circa 50 meter afstand ten oosten van het plangebied (zie Figuur 2.1). Binnen het alternatieve plangebied zijn twee nesten in de zuidwestelijke houtsingel waargenomen en eveneens twee nesten in de zuidoostelijke houtsingel.

Indien er een nestplaats van voornoemde soorten aanwezig is, kan deze verstoord worden als gevolg van de voorgenomen activiteit gedurende het broedseizoen (binnen 75 meter van de nestboom). Er is dan sprake van een schadelijke handeling onder de Ow. Om overtreding van de Ow te voorkomen gedurende het broedseizoen, dient allereerst de aan- of afwezigheid van één van de soorten boomvalk, ransuil en sperwer te worden vastgesteld middels nader onderzoek.

In het onderzoek is het Kennisdocument *Buizerd* (BIJ12, 2017a) aangehouden. Er zijn 7 gerichte veldbezoeken gebracht in de periode 8 april tot en met 15 juni. In verband met de mogelijke aanwezigheid van en ransuil is dit inclusief twee avondbezoeken (incl. nachtkijker) uitgevoerd. De bezoeken hebben minimaal een uur geduurd en vonden plaats onder geschikte weersomstandigheden (geen regen, geen kou, geen harde wind, geen hitte) en op het juiste moment van de dag (enkele uren na zonsopkomst of enkele uren voor zonsondergang). Het onderzoek is uitgevoerd door één deskundig ecoloog. Het 1^{e} avondbezoek is door twee deskundige ecologen uitgevoerd (d.d. 1 mei 2026). Tijdens het nader onderzoek is gelet op mogelijk territorium- en nest-indicerend gedrag van de eerdergenoemde soorten.



Figuur 2.1. Waargenomen nest alternatief plangebied. Bron: foto's veldbezoek Antea Group, d.d. 29 maart 2026. Kaart gemaakt met QGIS.

2.2 Broedvogelinventarisatie

De inventarisatie naar broedvogels betreft een territoriumkartering. Voor het vaststellen van broedvogelterritoria is gebruik gemaakt van de BMP-methode (Vergeer et al. 2016). De werkwijze is gericht op het registreren van zang, balts en overige waarnemingen, waarbij veel aandacht uitgaat naar uitsluitende (gelijktijdige) waarnemingen.

In het inventarisatiegebied zijn in de periode 8 april-15 juni 2026 in totaal 7 inventarisatieronden uitgevoerd, verdeeld over meerdere type bezoeken. De twee avondbezoeken voor ransuil (NO) zijn gecombineerd met avondronden voor de broedvogelinventarisatie (voor avond actieve zangvogels als merel, roodborst en zanglijster). Alle broedvogelsoorten zijn onderzocht. Waargenomen soorten zijn handmatig op kaart ingetekend met daarbij vermelding van de soort waarneming (broedcode) conform de BMP-methode. Daarna zijn de waarnemingen handmatig geïnterpreteerd. Voor de clustering is gebruik gemaakt van de standaard BMP-criteria.

2.3 Overzicht inventarisatiemomenten

In tabel 2.1 is een overzicht gegeven van de data en weersomstandigheden van de inventarisaties.
De inventarisaties zijn uitgevoerd door een deskundig ecoloog van Antea Group. Het 1e avondbezoek is door twee deskundige ecologen uitgevoerd (d.d. 1 mei 2026).

Tabel 2.1. Overzicht data en weersomstandigheden tijdens het nader onderzoek naar de vogels met een JRB-nest en broedvogelinventarisatie

Datum	Tijd	Type bezoek	Weer	Soortgroep	Activiteit
8 april 2026	06:55 - 08:45	Ochtendronde na zonsopkomst	10-15°C, 2Bft, helder, droog	Sperwer incl. algemene broedvogels (o.a. tjiftjaf, zwartkop)	Inventarisatie mogelijk jaarrond beschermde nesten + broedvogelinventarisatie
23 april 2026	05:30 - 07:45	Zonsopkomst	7-13°C, 2Bft, helder, droog	Sperwer incl. algemene broedvogels (o.a. tjiftjaf, zwartkop)	Inventarisatie mogelijk jaarrond beschermde nesten + broedvogelinventarisatie
1 mei 2026	20:15 - 22:45	Avondronde	18-14°C, 2Bft, helder, droog	Ransuil incl. algemene broedvogels (o.a. merel, roodborst zanglijster)	Inventarisatie mogelijk jaarrond beschermde nesten + broedvogelinventarisatie
8 mei 2026	05:45 - 07:45	Zonsopkomst	10-12°C, 2Bft, bewolkt, droog	Boomvalk, sperwer, incl. algemene broedvogels (o.a. tjiftjaf, zwartkop)	Inventarisatie mogelijk jaarrond beschermde nesten + broedvogelinventarisatie
17 mei 2026	20:15 - 21:20	Avondronde (2-1)	11-10°C, 3Bft, bewolkt, droog (tot 21:20)*	Ransuil incl. algemene broedvogels (o.a. merel, roodborst zanglijster)	Inventarisatie mogelijk jaarrond beschermde nesten + broedvogelinventarisatie
22 mei 2026	21:20 - 23:10	Avondronde (2-2)	15-13°C, 2Bft, helder, droog	Ransuil	Inventarisatie mogelijk jaarrond beschermde nesten
28 mei 2026	05:15 - 06:45	Zonsopkomst	15-17°C, 2Bft, helder, droog	Boomvalk, sperwer, incl. algemene broedvogels (o.a. tjiftjaf, zwartkop)	Inventarisatie mogelijk jaarrond beschermde nesten + broedvogelinventarisatie
15 juni 2026	07:15 - 08:45	Ochtendronde na zonsopkomst	13-14°C, 2Bft, bewolkt, droog	Boomvalk, sperwer, incl. algemene broedvogels (o.a. tjiftjaf, zwartkop)	Inventarisatie mogelijk jaarrond beschermde nesten + broedvogelinventarisatie

*Tijdens de avondronde op 17 mei 2026 begon het vanaf 21:20 te regenen. De avondronde is op 22 mei 2026 hervat en afgerond.

3. Resultaten en effectbeoordeling

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de inventarisaties per soort beschreven, worden de resultaten getoetst aan de Ow en wordt aangegeven of er een noodzaak is om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aan te vragen. Paragraaf 3.1 en 3.2 bevatten de resultaten en effectbeoordeling van de onderzochte soorten. In paragraaf 3.3 wordt een opsomming gegeven van waarnemingen van overige soorten.

3.1 Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten

Boombroedende soorten

Boomvalk, ransuil en sperwer
Er is tijdens de 7 inventarisaties (d.d. 8 april t/m 15 juni 2026) géén activiteit van boomvalk, ransuil en/of sperwer waargenomen. Tijdens de eerste inventarisatie (ochtendronde) is waargenomen dat het meest westelijke potentieel jaarrond beschermde nest binnen het alternatieve plangebied gebruikt wordt door zwarte kraai (zie bijlage 2 voor locatie van het nest). Tijdens de derde inventarisatieronde is waargenomen dat een potentieel jaarrond beschermd nest ten oosten van het beoogde plangebied ook gebruikt wordt door zwarte kraai. Bij de overige nesten is geen activiteit waargenomen, ook niet later in het broedseizoen na afloop van broedperiode zwarte kraai (voor eventuele in gebruik name door boomvalk). Hiermee kan de aanwezigheid van de onderzochte soorten worden uitgesloten.

3.2 Overige soort

Zoogdieren, overige zoogdieren - Das

Tijdens de laatste inventarisatieronde (d.d. 15 juni 2026) is ten noordwesten van het alternatieve plangebied een hol aangetroffen dat gebruikt kan worden door das of vos. Het hol is recentelijk in de droogliggende sloot gegraven, grenzend aan de noordelijke houtsingel.

Van de das is bekend dat deze in de omgeving voorkomt. Tijdens het veldbezoek voor de natuurtoets is een latrine aangetroffen aan de westelijke rand van het beoogde plangebied. Het alternatieve plangebied voldoet grotendeels aan de biotoopeisen van de das (kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtsingels). Het aangetroffen hol zou een verblijfplaats van das kunnen zijn, welke verstoord kan worden door geluid, trillingen, verlichting, aanwezigheid mensen) als gevolg van de aanleg- en gebruiksfase van het planvoornemen. Stichting Das & Boom geeft, als aanvulling op hetgeen aangegeven in het Kennisdocument Das, aan:

- Buiten de kwetsbare periode (juli-november) moeten verstorende activiteiten binnen een straal van 50 meter van de meest nabijgelegen toegang tot de dassenburcht (hoofdburcht en/of enkele pijp) worden voorkomen;
- Binnen de kwetsbare periode (december-juni) moeten verstorende activiteiten binnen een straal van 200 meter van de meest nabijgelegen toegang tot de dassenburcht worden voorkomen;
- Werken tussen zonsopkomst en zonsondergang, in de zomer tot maximaal 19 uur;
- Niet verlichten van plangebied.

Aangezien de gewenste afstanden ten opzichte van het hol tijdens de aanleg- en gebruiksfase van het planvoornemen zowel binnen en buiten de kwetsbare periode niet te waarborgen is, kanverstoring optreden bij eventueel in het hol verblijvende dassen. Indien de keuze op het alternatieve plangebied valt dient te worden uitgesloten of het hol in gebruik is door dassen.



Afbeelding 3.1: Kaart met waargenomen, mogelijk dassenhol (boven), inclusief afbeeldingen met hol (links) en loopspoor naar hol (rechts)
Bron: Kaart gemaakt in QGIS, foto's veldbezoek, d.d. 15 juni 2026.

3.3 Broedvogelinventarisatie

Aantal vastgestelde territoria

In totaal zijn er van 20 broedvogelsoorten territoria vastgesteld (Tabel 4.1). Hieronder bevinden zich geen vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Er staat één soort op de Rode Lijst (van Kleunen et al. 2017), te weten patrijs (gevoelig). De patrijs is ten noordwesten van het alternatieve plangebied waargenomen. Op de eerste twee stippenkaarten in bijlage 2 zijn alle territoria ingetekend (kaart 1 en 2).

Tabel 4.1. Overzicht broedvogelterritoria.

Soort	Aantal territoria	Soort	Aantal territoria
Fitis	1	Roodborsttapuit	1
Geelgors	1	Spreeuw	3

Grasmus	2	Staartmees	1
Grote bonte specht	1	Tjiftjaf	6
Houtduif	2	Tuinfluiter	2
Koolmees	3	Vink	4
Merel	3	Wilde eend	2
Patrijs	1	Zanglijster	2
Pimpelmees	4	Zwarte kraai	2
Roodborst	2	Zwartkop	6

Daarnaast zijn er soorten waargenomen binnen het inventarisatiegebied, waarvan geen (geldig) territorium kon worden vastgesteld. Dit zijn blauwe reiger, nijlgans, buizerd, torenvalk en gaai. Tevens zijn er soorten waargenomen in de directe omgeving van het inventarisatiegebied. Dit zijn holenduif, koekoek, groene specht en boerenzwaluw.

In alle houtsingels aan de randen van beide plangebieden zijn broedvogelterritoria waargenomen. Verschil in territoria tussen het beoogde en alternatieve plangebied is 1) dat binnen het beoogde plangebied géén territoria van grotere vogelsoorten zijn waargenomen, te weten houtduif en zwarte kraai. Vanwege de hoeveelheid en verspreiding van alle overige broedvogelterritoria, van de kleinere broedvogelsoorten, worden alle houtsingels binnen beide plangebieden in zijn geheel als broedvogelterritorium beschouwd. Op kaart 1 en 2 in bijlage 2 zijn de broedvogelterritoria ingetekend (stippenkaarten).

Mitigatie

Het planvoornemen is tweeledig ten aanzien van eventuele mitigerende maatregelen. Het betreft tijdelijke werkzaamheden in de aanlegfase en wekelijkse menselijke activiteiten in de gebruiksfase. Voor de aanleg van het oefenterrein is het noodzakelijk deze buiten het broedseizoen te realiseren (het broedseizoen van aanwezige vogelsoorten loopt van begin maart tot eind augustus).

Voor de gebruiksfase is het cruciaal dat voorafgaand aan het in gebruik nemen van een plangebied de mate van gewenning wordt bevorderd met betrekking tot knalgeluid. Geluidsbelasting lijkt een ondergeschikte rol te spelen voor veel soorten, behalve in de vestigingsfase, omdat het geluid dan de zang van de vogels maskeert (Slabbekoorn & Ripmeester 2008). Beide plangebieden worden nu niet drukbezocht, hoewel binnen het beoogde perceel wel een hoogzit/jachtstoel aanwezig en er kan aangenomen worden dat periodiek in het jachtseizoen geschoten wordt binnen het beoogde plangebied.

Knalgeluid

Om reeds aanwezige vogels (meer) te laten wennen aan knalgeluid is het voorstel voorafgaand aan en in het broedseizoen knalgeluiden ‘frequent’ aanwezig te laten zijn. Mochten potentiële broedvogels hier niet aan kunnen wennen, dan zullen deze geen territorium gaan bezetten en zal dus ook niet overgegaan worden tot broeden. Er is dan geen sprake van overtreding van de Omgevingswet (geen van de aanwezige broedvogels kent jaarronde bescherming van nesten). Mochten potentiële broedvogels hier wel aan gewend raken, dan zullen deze overgaan tot broeden en is er de facto geen sprake van verstoring. Het bevorderen van de geluidsbron kan door de activiteiten van de schutterij te vervroegen. Voorstel is om met de (schiet)activiteiten te beginnen vanaf eind februari/uiterlijk begin maart in plaats van april.

Menselijke aanwezigheid

Uit de broedvogelinventarisatie blijkt dat binnen het beoogde plangebied enkele kleine struweelbroedende vogels aanwezig zijn. Voor deze soorten is een bufferafstand van 25 meter meer dan voldoende om optische verstoring vanuit menselijke aanwezigheid tijdens het broedseizoen te voorkomen (zie kaart 3, bijlage 2 voor de bufferafstand). Binnen het alternatieve plangebied zijn een nest (zwarte kraai) en broedvogelterritoria van houtduif waargenomen. Voor de grotere soorten (houtduif en kraai) kan er 50 meter bufferafstand

aangehouden worden tijdens het broedseizoen. De verstoringsafstand van het zwarte kraaiennest ten oosten van het beoogde plangebied valt nipt buiten het plangebied.

Op kaart 3 in bijlage 2 is te zien dat de aanwezige mensen tijdens het broedseizoen, zónder maatregelen, zeer beperkte bewegingsvrijheid hebben. Voor het beoogde plangebied kan dit worden opgelost door de beoogde grondwal van 2 meter hoog rondom het beoogde plangebied vóór het broedseizoen te realiseren. Bij de aanleg van deze grondwal wordt de optische- en geluidsverstoring drastisch verminderd en kunnen er mensen/gebruikers van de schutterij zich ook binnen deze 25 meter-buffer bewegen. Let op: dit is enkel mogelijk voor het beoogde plangebied. Binnen het alternatieve plangebied dient de grondwal mogelijk op grotere afstand ten opzichte van de zuidelijke houtsingels gerealiseerd te worden in verband met het kraaiennest en de houtduif territoria waarvoor normaliter een 50-meter bufferafstand geldt.

Resumé broedvogelinventarisatie

Het oefenterrein zou onder bovenstaande voorwaarden gerealiseerd en in gebruik genomen kunnen worden. Advieslocatie voor het te realiseren oefenterrein is het beoogde plangebied. Dit in verband met het broedvogelterritorium van de patrijs (rode lijst) en grotere vogelsoorten, te weten houtduif en zwarte kraai, binnen het alternatieve plangebied. Ook door de aanwezigheid van de hoogzit binnen het beoogde plangebied is ter plaatse reeds sprake van enige gewenning aan knalgeluid.

4. Conclusie en vervolgstappen

De heropgerichte schutterij Sint Andreas Velden is op zoek naar een geschikte locatie voor een oefenterrein in het buitengebied binnen de gemeente Venlo. De gemeente heeft hiervoor een beoogd en een alternatief plangebied aangewezen in diens buitengebied ter verkenning. Naar aanleiding van het veldbezoek voor de Natuurtoets (d.d. juni 2026, eerste veldbezoek d.d. 29 maart 2026) is in de periode 8 april tot en met 15 juni 2026 nader onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten (boomvalk, huismus, havik, ransuil en sperwer). Naast de natuurtoets heeft Gemeente Venlo opdracht gegeven een broedvogelinventarisatie uit te voeren binnen beide plangebieden. In onderstaande alinea's zullen de conclusies en vervolgstappen van beiden onderzoeken, separaat worden uiteengezet.

4.1 Nader onderzoek -> vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (boombroedend)

In Tabel 4.1 zijn de conclusies van het nader onderzoek naar de betreffende soorten weergegeven voor het beoogde plangebied (perceel ACN00L92/Stichting het Limburg Landschap).

Tabel 4.1 Overzicht conclusies en vervolgstappen onderzochte soorten – beoogd plangebied ACN00L92 Stichting het Limburg Landschap.

Soort	Vastgesteld bij onderzoek	Essentiële functies in plangebied?	Sprake van effecten door planvoornemen?	Vervolgstappen
Jaarrond beschermde nesten (boombroedend) - *Boomvalk, ransuil, sperwer*	Nee	Nee	Nee	N.v.t.
Overige soorten - Algemene broedvogels - *Zwarte kraai*	Ja, 1x nest met broedende zwarte kraai op circa 50m ten oosten van beoogd plangebied. Territoria van 16 overige, algemene broedvogelsoorten.	Houtsingels met hoog opgaande beplanting.	Mogelijk	*Zie vervolgstappen Broedvogelinventarisatie, hoofdstuk 4.2*

In Tabel 4.2 zijn de conclusies van het nader onderzoek naar de betreffende soorten weergegeven voor het alternatief plangebied (perceel ACN00L13/Gemeente Venlo).

Tabel 4.2 Overzicht conclusies en vervolgstappen onderzochte soorten – alternatief plangebied perceel ACN00L13/Gemeente Venlo.

Soort	Vastgesteld bij onderzoek	Essentiële functies in plangebied?	Sprake van effecten door planvoornemen?	Vervolgstappen
Jaarrond beschermde nesten (boombroedend) - *Boomvalk, ransuil, sperwer*	Nee	Nee	Nee	N.v.t.
Overige soorten - Algemene broedvogels - *Zwarte kraai*	Ja, 1x nest met broedende zwarte kraai in zuidwestelijke houtsingel alternatief plangebied. Territoria van 17 overige, algemene broedvogelsoorten. (totaal 20x algemene broedvogelsoorten; beoogd + alternatief plangebied).	Houtsingels met hoog opgaande beplanting.	Mogelijk	*Zie vervolgstappen Broedvogelinventarisatie, hoofdstuk 4.2*
Overige soorten - Zoogdieren, overige zoogdieren - *Das*	Mogelijk, dassenhol noordwestzijde alternatief plangebied.	Houtsingel nabij waargenomen hol is potentieel geschikt als dassenburcht.	Mogelijk, indien de keuze voor het oefenterrein op het alternatieve plangebied valt.	Indien keuze valt op het alternatief plangebied -> nader onderzoek en/of vergunningsprocedure noodzakelijk.

Beide tabellen laten zien dat er géén vogels met een jaarrond beschermd nest zijn aangetroffen en er geen vervolgstappen aan de orde zijn. Binnen het alternatieve plangebied is één broedende, zwarte kraai waargenomen. Er is nabij het beoogde plangebied ook een broedende, zwart kraai waargenomen (ca. 50m afstand). In totaal zijn binnen beide plangebieden 20 algemene broedvogelsoorten die in de houtsingels broeden (uitgezonderd patrijs en wilde eend; deze broeden zeer waarschijnlijk in de directe omgeving van het plangebied). De vervolgstappen worden in het conclusiehoofdstuk van de broedvogelinventarisatie uiteengezet (hoofdstuk 4.2).

Daarnaast is ter plaatse van het alternatieve plangebied een hol aangetroffen dat gebruikt kan worden door de das. Er zal een nader onderzoek (en hieruit mogelijk een vergunningsprocedure) voor de das noodzakelijk zijn indien de keuze valt op het alternatieve plangebied.

4.2 Broedvogelinventarisatie

Binnen alle houtsingels van beide plangebieden zijn diverse broedvogelterritoria waargenomen, waardoor deze stroken in zijn geheel als broedvogelterritorium kunnen worden beschouwd. Het oefenterrein zou met onderstaande vervolgstappen gerealiseerd en in gebruik genomen kunnen worden (zie kader vervolgstappen).

Vervolgstappen *realisatie oefenterrein schutterij (aanlegfase, gebruiksfase)*
Aanlegfase

- Werken buiten broedseizoen (maart-augustus).

Gebruiksfase

- *Aanvullend knalgeluid* is noodzakelijk om gewenning bij broedvogels te bevorderen. In de periode februari-juni dient elke 3 dagen tijdelijk geknal hoorbaar te zijn (circa 2 uur). Indien de schutterij bijvoorbeeld één dag actief is dienen er 1 max. 2 extra dagen aanvullend te worden ‘geknald/geschoten’ middels een knalapparaat (die boeren ook gebruiken);
- *Menselijke activiteit* mag toenemen onder voorwaarden dat men tijdens het broedseizoen een verstoringsafstand aanhoudt van 25m. Aangezien deze afstand niet overal geborgd kan worden dient de beoogde grondwal van 2 meter hoog vóór het broedseizoen gerealiseerd te worden*.

*Let op: dit mitigatievoorstel geldt voor het beoogde plangebied. Binnen het alternatieve plangebied dient de grondwal mogelijk op grotere afstand ten opzichte van de zuidelijke houtsingels gerealiseerd te worden in verband met het kraaiennest en de houtduif territoria waarvoor normaliter een 50-meter bufferafstand geldt.

Voorkeurslocatie realisatie oefenterrein
Advieslocatie voor het te realiseren oefenterrein is het **beoogde plangebied**. Voor dit plangebied gelden minder belemmeringen. Dit in verband met het 1) broedvogelterritorium van de patrijs (rode lijst) binnen het alternatieve plangebied. 2) Grotere vogelsoorten met een grotere verstoringsbufferafstand, te weten houtduif en zwarte kraai, binnen het alternatieve plangebied. 3) Door de aanwezigheid van de hoogzit/jachtstoel binnen het beoogde plangebied is ter plaatse reeds sprake van enige gewenning aan knalgeluid. 4) De mogelijke aanwezigheid van de das binnen het alternatieve plangebied betreft een aanvullende en tijdrovende belemmering, omdat nader onderzoek en/of een vergunningsprocedure noodzakelijk is.

Literatuurlijst

BIJ12, 2017b. Kennisdocument buizerd (*Buteo buteo*). Versie 1.0, juli 2017.

Bij12, BIJ12, 2017b. Kennisdocument das (*Meles meles*). Versie 1.0, juli 2017.

Slabbekoorn, H. & Ripmeester, E.A. 2008. Birdsong and anthropogenic noise: implications and applications for conservation. Send to Mol Ecol. 2008 Jan;17(1):72-83

Vergeer J.W., van Dijk A.J., Boele A., van Bruggen J. & Hustings F. 2016. Handleiding Sovon broedvogelonderzoek: Broedvogel Monitoring Project en Kolonievogels & Handmatige registratie en interpretatie van BMP-resultaten (PDF 2). Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Overig
NDFF
Street Smart
www.SOVON.nl (telrichtlijnen soorten)

Bijlage 1 Wettelijk kader

Bijlage 1 Wettelijk kader

In dit hoofdstuk staat een beschrijving van de relevante wet- en regelgeving; de Omgevingswet (Ow) en het beleidskader ten aanzien van beschermde soorten.

Ow - Algemeen

De Ow is op 1 januari 2024 in werking getreden. De Ow beschermt:

- De Natura 2000-gebieden die aangewezen zijn in het kader van het Europees natuurbeleid (gebiedsbescherming)
- De planten- en diersoorten (onderdeel soortbescherming)
- Bos en houtopstanden (onderdeel houtopstanden).

Veel verantwoordelijkheden en bevoegdheden liggen bij de provincies. Er zijn hierop wel uitzonderingen waarvoor het ministerie van LNV bevoegd gezag is. Dit betreft onder andere de aanleg en uitbreiding van hoofdwegen, landelijke spoorwegen, hoofdvaarwegen, primaire waterkeringen, militaire terreinen en oefengebieden, militaire luchthavens, Schiphol en overige burgerluchthavens, het landelijke gastransportnet, hoogspanningsverbindingen van tenminste 220 kV, activiteiten van buitenlandse mogendheden en activiteiten namens een lid van het Koninklijk Huis. LNV is ook bevoegd gezag voor ruimtelijke ingrepen in de Exclusieve Economische Zone (EEZ) en voor Windenergie op zee (kavelbesluiten).

Gemeenten kunnen een loketfunctie hebben. Het is mogelijk om een natuurvergunning ‘aan te haken’ bij de omgevingsvergunning, maar dit hoeft niet. De Ow richt zicht op bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden.

Ow - Soortbescherming

In de Ow is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie geldt een vergunningsplicht bij verschillende schadelijke handelingen die zijn vermeld in artikel 11.37, 11.46 en 11.54 Bal. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. Vogels (artikel 11.37 Bal);
2. Strikt beschermde soorten (artikel 11.46 Bal);
3. Andere soorten (artikel 11.54 en bijlage IX, onder A en onder B Bal).

Soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 11.37 Bal, Ow)

Het beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn is vastgelegd in artikel 11.37 e.v.

A.	Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
B.	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
C.	Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
D.	Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
E.	Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Strikt beschermde soorten (soorten van Habitatrichtlijn, Bern I en II en Bonn I) (artikel 11.46 Bal, Ow)

Deze categorie bestaat uit Europees beschermde soorten. De schadelijke handelingen zijn vastgelegd in artikel 11.46 Bal e.v.:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Onder de Ow is het mogelijk om voor strikt beschermde soorten zoals opgenomen in artikel 11.46 Bal bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de Minister goedgekeurde gedragscode. Hierbij geldt een vrijstelling van de vergunningsplicht bij schadelijke handelingen uit artikel 11.46 Bal.

Andere soorten (artikel 11.54 Bal, Ow)

De categorie ‘andere soorten’ bestaat uit soorten zoals opgenomen in bijlage IX, onder A en onder B Bal van de wettekst. Dit zijn nationaal beschermde soorten. De schadelijke handelingen zijn vastgelegd in artikel 11.54 Bal e.v..

Het is verboden:

A. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
B. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
C. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor deze soorten geldt een vrijstelling wanneer aantoonbaar gewerkt wordt volgens een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode.

Daarnaast geldt ook vrijstelling bij ruimtelijke projecten voor soorten die staan op besluit vrijgestelde soorten. Het hangt per provincie af welke soort is vrijgesteld van een vergunningsplicht bij schadelijke handelingen in artikel 11.54 Bal, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies. Wel dient rekening te worden gehouden met de zorgplicht (artikel 11.27 Bal) Deze zorgplicht is verder in deze bijlage nog toegelicht.

Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit

Het is mogelijk om omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aan te vragen het optreden van schadelijke handelingen. De omgevingsvergunning kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang. Welk wettelijk belang geldig is, is afhankelijk van de categorie waar de beschermde soort onder valt.
- Er is geen verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Samenvatting gronden waarop een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit verleend mag worden per categorie beschermde soorten (artikel 311.37, 11.46 en 11.54 Bal).				
Vergunningsgronden		Artikel 11.37 Bal	Artikel 11.46 Bal	Artikel 11.54 Bal en bijlage IX
		Vogels	Strikt beschermde soorten	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	Ja	Ja	Ja
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	Ja	Ja	Ja
3	volksgezondheid en openbare veiligheid	Ja	Ja	Ja
	veiligheid van luchtverkeer	Ja	Nee	Ja
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	Ja	Ja	Ja
	ter bescherming van Flora en Fauna	Ja	Ja	Ja
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	Ja	Ja	Ja
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	Ja	Ja
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	Ja
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud (ook natuurbeheer), algemeen belang, bestendig gebruik	Nee	Nee	Ja

Zorgplicht

Er dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de zorgplicht zoals vastgelegd in artikel 11.27 Bal van de Ow. Deze zorgplicht houdt o.a. in dat als een activiteit wordt ondernomen waarvan kan worden vermoed dat deze nadelig kan zijn voor in het wild levende dieren en planten, deze activiteit niet plaats mag vinden. Ook moeten alle maatregelen worden genomen om nadelige gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Deze zorgplicht heeft betrekking op de gebieds- en op de soortbescherming. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 11.27 Bal

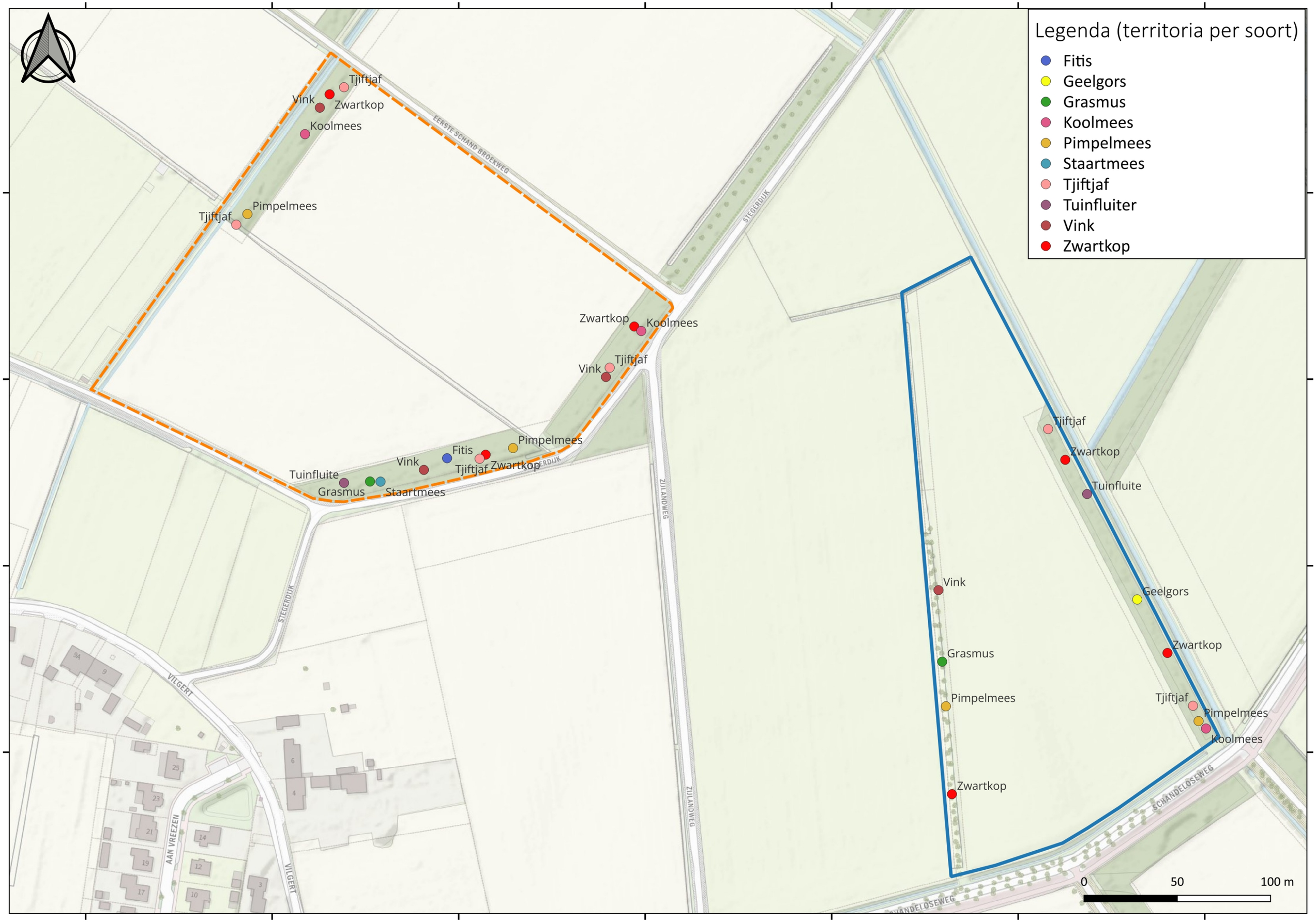
1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:

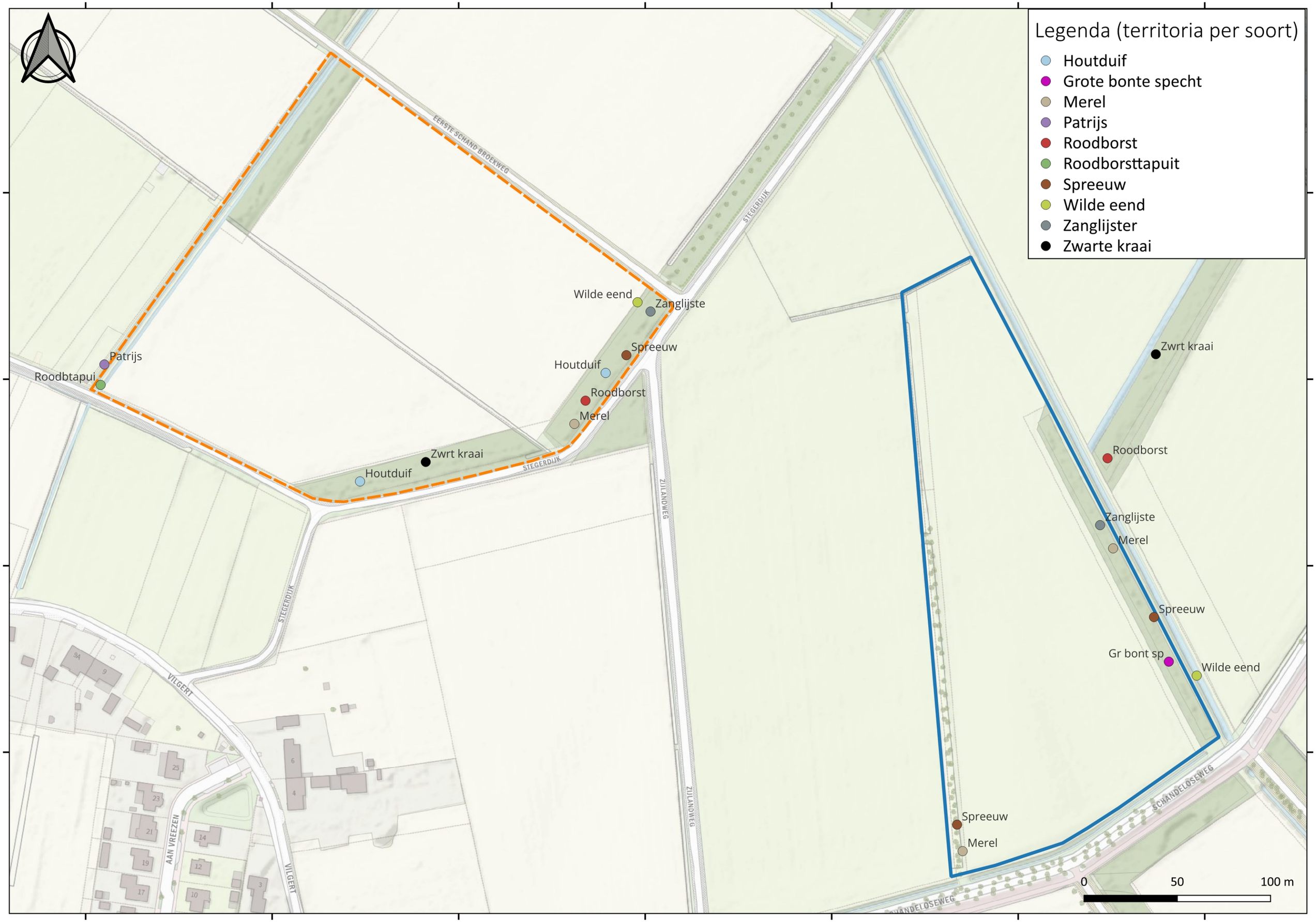
a) dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
b) indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
c) voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

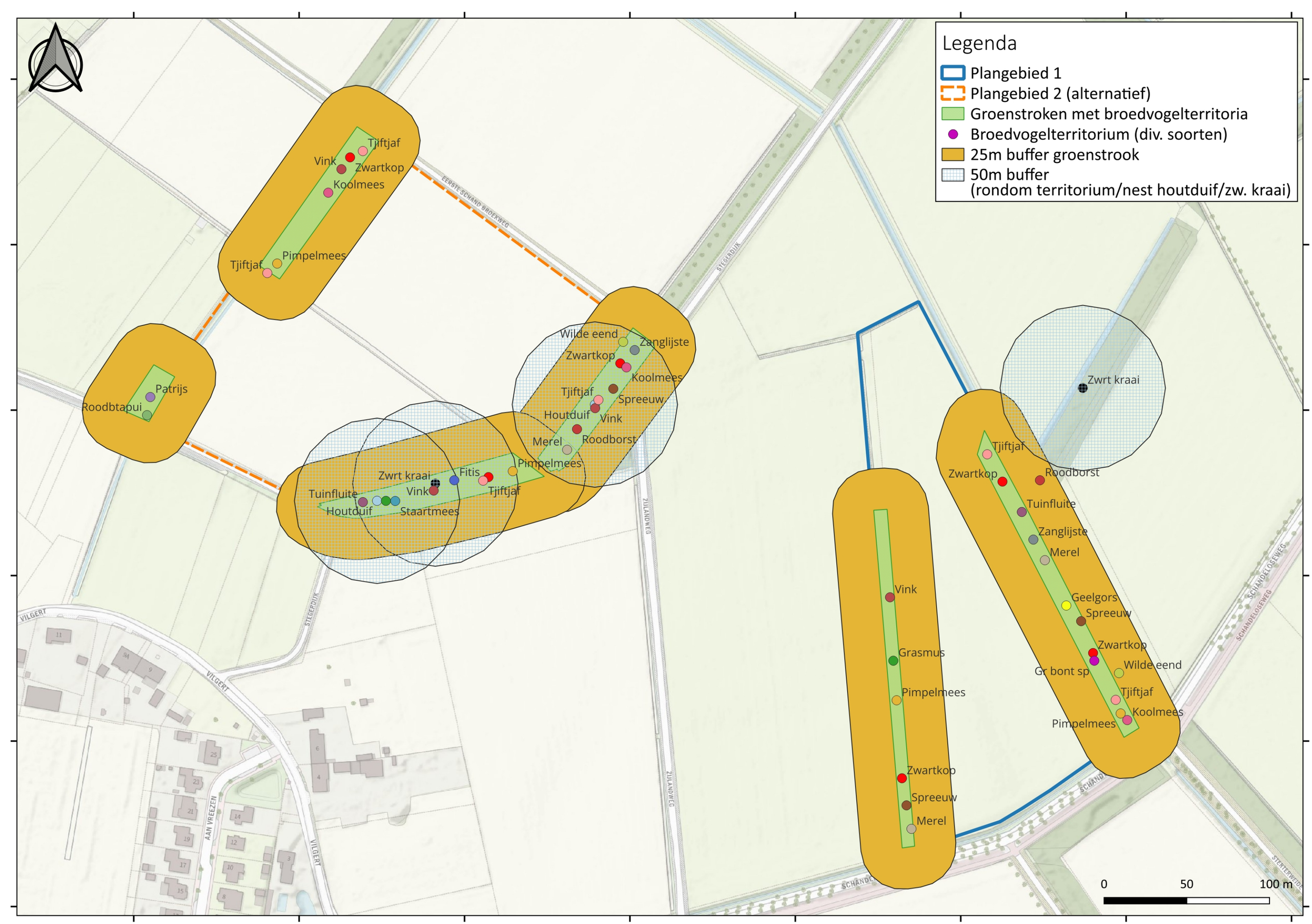
1. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Bijlage 2 Stippenkaarten Broedvogelinventarisatie


Legenda (territoria per soort)
Fitis
Geelgors
Grasmus
Koolmees
Pimpelmees
Staartmees
Tjiftjaf
Tuinfluiter
Vink
Zwartkop
EERSTE SCHAND BROEKWEG
STEGERDIJK
ZULANDWEG
VILGERT
AAN VREEZEN
SCHANDELOSEWEG
Tjiftjaf
Vink
Zwartkop
Koolmees
Pimpelmees
Tjiftjaf
Zwartkop
Koolmees
Tjiftjaf
Vink
Pimpelmees
Fitis
Vink
Tjiftjaf
Zwartkop
Tuinfluite
Grasmus
Staartmees
Tjiftjaf
Zwartkop
Tuinfluite
Vink
Geelgors
Grasmus
Zwartkop
Pimpelmees
Tjiftjaf
Pimpelmees
Koolmees
Zwartkop
0
50
100 m


Legenda (territoria per soort)
Houtduif
Grote bonte specht
Merel
Patrijs
Roodborst
Roodborsttapuit
Spreeuw
Wilde eend
Zanglijster
Zwarte kraai
EERSTE SCHAND BROEKWEG
STEGERDIJK
ZIJLANDWEG
VILGERT
AAN VREEZEN
SCHANDELOSEWEG
Wilde eend
Zanglijste
Spreeuw
Houtduif
Roodborst
Merel
Patrijs
Roodbtapuj
Zwrt kraai
Houtduif
Zwrt kraai
Roodborst
Zanglijste
Merel
Spreeuw
Gr bont sp
Wilde eend
Spreeuw
Merel
0
50
100 m


Legenda
Plangebied 1
Plangebied 2 (alternatief)
Groenstroken met broedvogelterritoria
Broedvogelterritorium (div. soorten)
25m buffer groenstrook
50m buffer
(rondom territorium/nest houtduif/zw. kraai)
Tjiftjaf
Vink
Zwartkop
Koolmees
Tjiftjaf
Pimpelmees
Patrijs
Roodbtapui
Wilde eend
Zanglijste
Zwartkop
Koolmees
Tjiftjaf
Spreeuw
Houtduif
Vink
Merel
Roodborst
Pimpelmees
Zwrt kraai
Fitis
Tjiftjaf
Tuinfluite
Vink
Houtduif
Staartmees
Zwrt kraai
Tjiftjaf
Zwartkop
Roodborst
Tuinfluite
Zanglijste
Merel
Vink
Geelgors
Spreeuw
Grasmus
Zwartkop
Gr bont sp
Wilde eend
Pimpelmees
Tjiftjaf
Koolmees
Zwartkop
Spreeuw
Merel
EERSTE SEHAND BROEKWEG
STEGERDIJK
ZULANDWEG
VILGERT
AAN VREZEN
SCHANDELOSEWEG
0
50
100 m

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1800 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensoring en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ Oosterhout
Postbus 40
4900 AA Oosterhout

Copyright 2025 ©
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct een melding te maken bij security@anteagroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontlenen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

www.anteagroup.nl